

Motion till riksdagen 2020/21:256

av **Désirée Pethrus (KD)**

Dawit Isaak

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör tillsätta en undersökningskommission för att granska ärendet med Dawit Isaak och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU ställer kraftfulla krav på Eritrea avseende mänskliga rättigheter i samband med biståndsinsatser till landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU och Sverige gemensamt bör agera för att Dawit Isaak snarast släpps fri, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Dawit Isaak är den svensk som längst har suttit fängslad i utlandet utan åtal eller dom. Den eritreanska regimen har inte låtit honom varken träffa sin familj, sin advokat eller några svenska diplomater under sin tid som frihetsberövad.

Dawits familj har inte hört från honom sedan 2005. Trots initiala förhoppningar om demokratiska framsteg i landet i och med fredsprocessen med Etiopien har inga förbättringar gjorts. I och med covid-19 har FN:s speciella rapportör för Eritrea uppmanat regeringen att släppa landets politiska fångar, däribland Dawit Isaak. Men tyvärr har reaktionen från regimen återigen varit iskall.

I juli i år meddelade hans dotter Betlehem Isaak, som sommarvärd i P1 Sveriges Radio, att Dawit Isaak lever. Det är självklart ett positivt besked. Hon kunde inte säga mer än så, på grund av den ”tysta diplomatin”. Det borde självklart innebära att den svenska regeringen och EU nu ökar trycket på den eritreanska regimen för att få honom frisläppt.

Mellan perioden 2016 och 2020 mottog Eritrea 200 miljoner euro i bistånd från EU. I sitt linjetal till unionen föreslog kommissionens dåvarande ordförande Jean-Claude Juncker att EU bör satsa på ett starkare partnerskap med Afrika. Detta är givetvis posi-

tivt men både handel och bistånd måste förenas med tydliga krav på mänskliga rättigheter och demokrati. När innehålllet i nästa långtidsbudget (2021–2027) ska utformas måste stöd till Eritrea förenas med tydliga krav om respekt för rättsstatens principer, demokrati, mänskliga rättigheter men även att Dawit Isaak och andra politiska fångar frisläpps.

Eritrea är en av världens mest hårdföra diktaturer. Politiska motståndare torteras och fängslas. Regimen utövar ett systematiskt förtryck och förföljelse av oliktankande. FN har vid flertalet tillfällen kritiserat Eritrea för brott mot mänskliga rättigheter och även infört sanktioner mot regimen för dess stöd till terrorgruppen al-Shabaab.

Efter 19 år som fängslad i Eritrea kan man konstatera att UD:s försök att få honom fri helt har misslyckats. Just därför är det viktigt att dra erfarenheter av allt det arbete som lagts ned. En undersökningskommission skulle vara väl lämpad att kunna göra ett sådant arbete. Då skulle vi kunna få veta vilka insatser som är verksamma och ha beredskap för framtiden.

Den svenska regeringens utgångspunkt gentemot Eritrea har länge varit tyst diplomati, en metod som hittills varit ett misslyckande. Nu krävs nya krafttag för att få Dawit Isaak fri.

Regeringen bör snarast tillsätta en undersökningskommission för att granska ärendet med Dawit Isaak. Och Sverige bör verka för att EU ställer kraftfulla krav på Eritrea avseende mänskliga rättigheter i samband med biståndsinsatser till landet. EU och Sverige bör agera gemensamt för att Dawit Isaak snarast släpps fri.

Désirée Pethrus (KD)